

51ste jaargang - nr 2 tweemaandelijks
maart-april 2023

Kroniek van het Land van Waas

Woordje van de voorzitter

De families Lyssens en Van Steenacker, vleeshouwers
in Bazel en Rupelmonde

Herberg 'de Jachthoorn' en de familie Huys in
Belsele

Wat staet daer nu weer ?

Zorro 2.0 - interessant om te weten

Familiekunde
Vlaanderen

Inhoud

Werkten mee aan dit nummer:	30
Woordje van de voorzitter	31
De families Lyssens en Van Steenacker, vleeshouwers in Bazel en Rupelmonde	32
Herberg 'de Jachthoorn' en de familie Huys in Belsele	35
Gelegenheidsvondst: Het huwelijk van Theophiel Schaut uit Sinaai	41
Wat staet daer nu weer?	42
Zorro 2.0 - interessant om te weten	46
Nieuwe werkwijze: Verlenging Abonnementen Zorro-ProGen	48
Agenda en nog veel meer	49
Een tikfout ontdekt!	52
Publiceren in onze Kroniek	52

Klik op het paginanummer om rechtstreeks naar het artikel te springen.

Werkten mee aan dit nummer:

Pascal Janssens, Luc Chalmet, Luc Van Thienen, Christel Van Eynde en Liliane Lenssens.

Iedere auteur is volle copyright eigenaar van en verantwoordelijk voor de inhoud van zijn of haar bijdrage.

U vindt al onze reeds verschenen kronieken op onze website onder:

<https://www.familiekunde-landvanwaas.be/publicaties/kronieken>

Woordje van de voorzitter

Luc Chalmet

Vanavond krijg ik Kobe op bezoek. Hij is een leerling van het 6de secundair en hij heeft een opdracht meegekregen in de school. Hij moet minimaal 5 generaties langs vader's zijde opklimmen in de boom van zijn voorouders en dan, vertrekkend van die persoon alle afstammelingen opzoeken, erover rapporteren, en het resultaat op een creatieve manier presenteren.

Hij heeft mij gecontacteerd omdat we heel ver familie zijn langs mijn moeder's zijde, en zijn vader weet nog dat er meer dan 20 jaar geleden een familie-reünie is geweest waar de genealogie van de familie werd getoond en uitgelegd. Mijn oud emailadres van toen weet mij nog steeds te vinden op mijn huidig emailadres, ook al is die emailswitch toch ook al twee decennia oud. Daardoor heeft Kobe mij gevonden, gelukkig maar.

Hij komt met zijn ouders; het wordt een heel leuke kennismaking en boeiende avond. Ik moet echt wel proberen om mij tot de essentie te beperken want er is zoveel te vertellen over voorouderonderzoek. Hoe je dat doet, wat de bronnen zijn, hoe je de gegevens kunt bewaren, hoe je het kunt voorstellen, enzomeer. Maar het lukt aardig want Kobe heeft blijkbaar op eigen initiatief ook al gezocht, en heeft bijvoorbeeld al Familysearch.org ontdekt, en dat is natuurlijk al een hele stap. Hij is ook al naar het Red Star Line Museum in Antwerpen geweest want zowat vijf generaties geleden zijn drie broers, Henri, Ivo en Jan (Kobe's voorouder) naar de Verenigde Staten afgereisd toen ze nog rijpe tieners en avonturiers waren, op zoek naar een betere toekomst. Kort na hun aankomst stierf hier in Vlaanderen hun vader en één van de drie zonen moest ijlings terugkomen om de boerderij verder te zetten. Dat bleek dan Jan te zijn en zo is, na enkele generaties, Kobe geen Amerikaan maar een Vlaming.

Zijn afstamming is niet van het Land van Waas, dus dit was even “back to the basics”, want zorro® kan mij niet helpen. Dat was even slikken, want wij zijn verwend geworden. Kobe en zijn ouders werden wel heel enthousiast over wat je vandaag op een gerichte manier online kan vinden zonder het huis te verlaten. Ik had Kobe

gevraagd om rouwbrieven van zijn grootouders mee te brengen. Zo konden we met een geboorte van ca. 1900 beginnen. Het kostte ons weinig moeite om enkele bruikbare akten te vinden tot en met een doopakte uit het jaar 1736 van een voorouder van Jan, de teruggekeerde Amerikaan, en zo ook voorouder van Kobe zelf. Zo kon ik hem inwijden in de Burgerlijke Stand, het Ancien Régime en het lezen van oud schrift, en ook over pastoorlatijn in de parochieregisters en tienjarige tafels...

Hij gaat dit nu verder uitwerken en gaat er telkens de akten bij zoeken zodat hij bij zijn projectvoorstelling kan bewijzen dat zijn beweringen wel degelijk gegrond zijn. Hij wordt nog enthousiaster als hij fantaseert over creatieve manieren om dit allemaal voor te stellen. Hij ziet al een schip (verwijzend naar de reis naar en van Amerika) met meerdere verdiepingen en elk verdiep is een generatie.. Ik kijk er naar uit, want dat wil ik ook wel eens zien, zo'n schip.

Jongeren kunnen heel gefascineerd worden door het opzoeken van voorouders! Het is dan toch niet enkel een hobby van oude knorren en gepensioneerden, maar dat wisten we toch al, niet? Het doet zo'n deugd om onze kennis en ons kunnen door te geven aan jongeren, daarom mijn suggestie: doe het ook eens, dan krijg je misschien ook een doosje ‘merci’-tjes op 't einde van een lang en boeiend gesprek...

De families Lyssens en Van Steenacker, vleeshouwers in Bazel en Rupelmonde

Christel Van Eynde

Erfgoeddag draait in 2023 rond het thema dieren. Dieren versnijden en verwerken klinkt beestig. De persoon die dit vakkundig kan: de beenhouwer.

Slager, vleeshouwer of beenhouwer, de betekenis is allemaal dezelfde: iemand die vlees en vleeswaren in het klein verkoopt.

De beenhouwers Lyssens

We starten het verhaal van de beenhouwers Lyssens in Rupelmonde in de tweede helft van de 17de eeuw wanneer 2 halfbroers, Gilles¹ en Pieter² uit Sint-Niklaas huwden met een meisje uit Rupelmonde en zich daar vestigden. Hun vader Jan³ kwam uit Bazel. Daaruit kwamen heel wat beenhouwers voort.

Pieter Jan⁴, kleinzoon van Pieter Lyssens, was slager in de Oeverstraat in Rupelmonde.

Jan⁵, zijn zoon, begon ook als beenhouwer maar ergens tijdens zijn tweede huwelijk gaf hij er de brui aan en werd steenbakker.

Bij de nazaten van Gilles Lyssens waren er heel wat meer beenhouwers:

- Kleinzoon Jan⁶ en diens zoon Ferdinand⁷, beide slagers in het dorp van Rupelmonde.
- Kleinzoon Pieter Judook⁸, vrijgezel en beenhouwer in de Bazelstraat in Rupelmonde.
- Kleinzoon Jan Baptist⁹ en zijn twee zonen, Jan Baptist¹⁰ en Pieter Judook¹¹, beenhouwers in het dorp van Bazel.

Hij was ook de oudbetovergrootvader van Jos Lyssens die een beenhouwerij in de Dorpstraat in Bazel had.

Achterkleinzoon Pius was klompenmaker, herbergier en slager en woonde in Bazel o.a. in de Kerkstraat, daar waar nu café De Reisduif is.

¹ Egidius LYSENS, 31-8-1670, Sint-Niklaas - 3-2-1750, Rupelmonde, gehuwd 20-1-1699, Rupelmonde, met Anna Maria MALETERRE, ca. 1672 - 3-4-1742, Rupelmonde

² Petrus LYSENS, 29-8-1678, Sint-Niklaas - 7-9-1757, Rupelmonde, gehuwd 4-6-1705, Rupelmonde, met Francisca van RYSEL, 21-6-1677, Waasmunster - 12-2-1710, Rupelmonde

³ Joannes LYSENS, 3-11-1646, Bazel - 29-1-1692, Sint-Niklaas, gehuwd 26-11-1669, Sint-Niklaas, met Clara VERECKEN, 22-2-1637, Sint-Niklaas - 11-4-1676, Sint-Niklaas, gehuwd 5-10-1677, Sint-Niklaas, met Laurentia van PUTTE, 7-1-1650, Sinaai - 27-8-1719, Sint-Niklaas

⁴ Petrus Joannes LYSENS, 30-5-1756, Rupelmonde - 18-8-1833, Rupelmonde, gehuwd 8-5-1792, Rupelmonde, met Catharina TEUGELS, 30-10-1757, Hingene - 10-7-1831, Rupelmonde

⁵ Joannes LYSENS, 16-10-1798, Rupelmonde - 15-10-1872, Rupelmonde, gehuwd 18-5-1825, Rupelmonde, met Antonia VERHEYEN, 17-10-1794, Rupelmonde - 20-9-1832, Rupelmonde, gehuwd 12-8-1835, Rupelmonde, met Maria Theresia STUER, 3-8-1810, Rupelmonde - 3-11-1884, Rupelmonde

⁶ Joannes LYSENS, 26-11-1738, Rupelmonde - 26-9-1804, Rupelmonde, gehuwd 18-7-1766, Rupelmonde, met Catharina van MIEGHEM, 10-3-1728, Bazel - 23-10-1798, Rupelmonde, gehuwd 18-1-1803, Rupelmonde, met Maria Theresia BUYTAERT, 26-2-1763, Rupelmonde - 26-3-1823, Rupelmonde

⁷ Ferdinandus LYSENS, 1-10-1768, Rupelmonde - 28-6-1844, Rupelmonde, gehuwd 28-11-1804, Rupelmonde, met Joanna Coleta LOPEZ, 6-7-1763, Rupelmonde - 26-9-1823, Rupelmonde

⁸ Petrus Judocus LYSENS, 28-6-1740, Rupelmonde - 24-8-1807, Rupelmonde

⁹ Joannes Baptist LYSENS, 21-9-1750, Rupelmonde - 21-5-1832, Bazel gehuwd 11-8-1772, Bazel, met Maria Francisca de BLOCK, 19-8-1753, Bazel - 17-3-1812, Bazel

¹⁰ Joannes Baptist LYSENS, 20-3-1777, Bazel - 22-3-1854, Bazel

¹¹ Petrus Judocus LYSENS, 19-10-1795, Bazel - 23-11-1872, Bazel

Op de postkaarten zie je 'De Koning van Spanje' staan, gelegen op de hoek van de Rupelmonde- en de Kerkstraat in Bazel. Het is nu vooral gekend als café. Op de zijgevel van postkaart één staat 'Beenhouwerij' en op postkaart twee net boven de deur 'AM Lyssens'. Die eerste twee letters zijn van Amedé Lyssens¹², zoon van Pius. Hij en zijn broer Jan baatten samen de zaak uit.

En ook Pius' zoon Gustaaf¹³ en diens kinderen Emiel¹⁴, Leo¹⁵ en Eugenie¹⁶ hebben een beenhouwerij en café uitgebaat. Ook in de Kerkstraat in Bazel en vroeger gekend als café Den Bonten Os.

Gustaaf Lyssens

De beenhouwers Van Steenacker

De Van Steenacker's waren slagers van vader op zoon voor zeker vijf opeenvolgende generaties. Jan Baptist Van Steenacker¹⁷ was slager in de Pastorijstraat in Rupelmonde. Hij werd opgevolgd door zijn zoon Philip die aan de markt in Rupelmonde woonde. De volgende in lijn was Charel, beenhouwer in de Kerkstraat in Bazel. Zoon Julien was dan weer slager/handelaar aan de markt van Rupelmonde.

Verenigd

Zaterdag 20 november 1943.

In Bazel vond het huwelijk tussen beenhouwersdochter Theodorine Lyssens, dochter van Jan en beenhouwerszoon en zelf beenhouwer/handelaar Charel Van Steenacker, zoon van Julien plaats. Voor Charles, weduwnaar, is het zijn tweede huwelijk. Met dit huwelijk werden 2 beenhouwersfamilies uit Groot Kruikeke verenigd. Opvolgers kwamen er niet. Het echtpaar had geen kinderen.

¹² Amedeus LYSSENS, 16-12-1875, Bazel - 17-7-1945, Bazel, gehuwd 26-11-1903, Bazel, met Maria Cordula den OUDEN, 12-12-1878, Beveren-Waas - 15-3-1953, Bazel

¹³ Gustave LYSSENS, 25-11-1865, Bazel - 10-01-1925, Bazel, gehuwd 23-10-1886, Bazel, met van NUFFEL Clara, 12-08-1865, Bazel - 09-12-1932, Bazel

¹⁴ Emiel LYSSENS, 10-02-1898, Bazel - 24-05-1940, Graveline Frankrijk

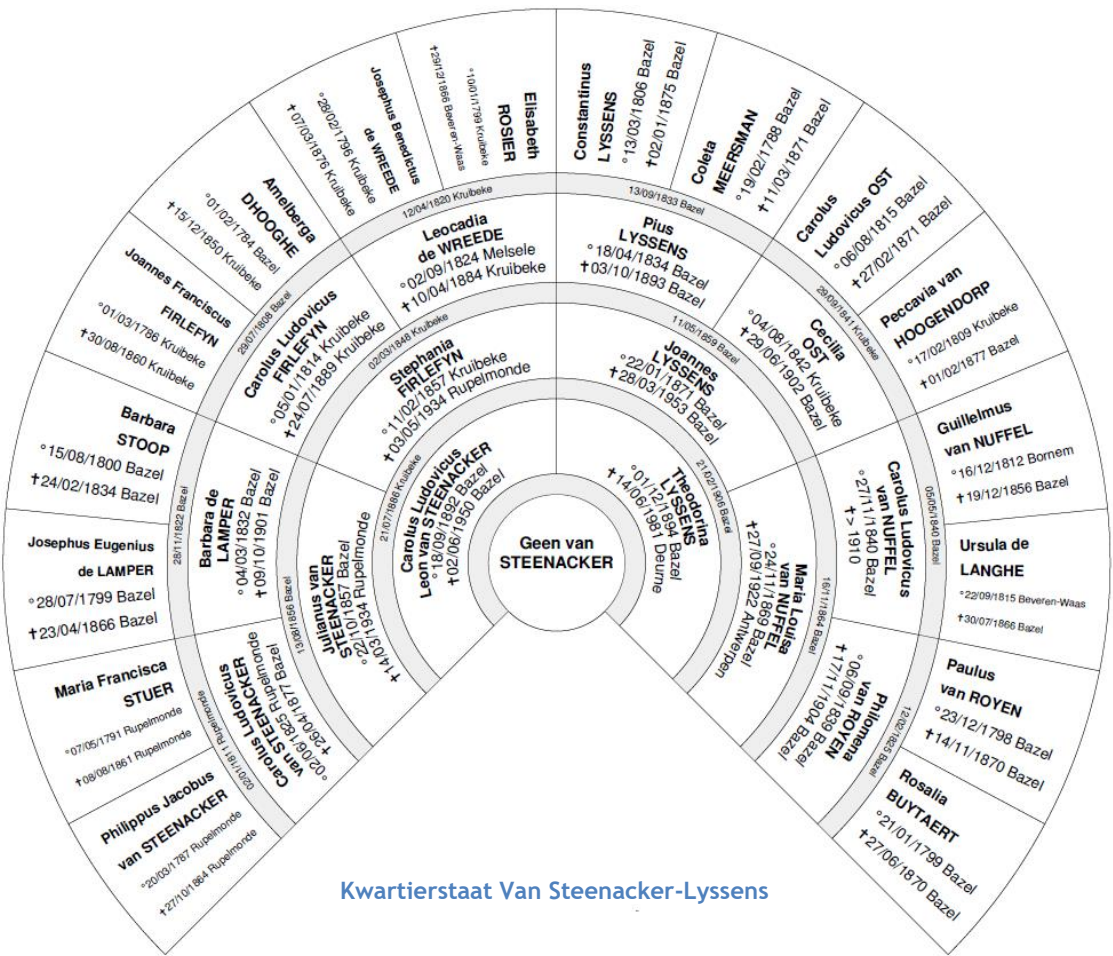
¹⁵ Leo LYSSENS, 21-12-1891, Bazel - 20-09-1969, Bazel

¹⁶ Maria Eugenia LYSSENS, 08-04-1893, Bazel - 01-08-1950, Bazel

¹⁷ Joannes Baptist van STEENACKER, 6-6-1759, Rupelmonde - 13-2-1844, Rupelmonde, gehuwd 26-4-1786, Rupelmonde, met Anna Maria de BOECK, 6-11-1761, Ruisbroek - 23-3-1810, Rupelmonde, gehuwd 6-4-1812, Rupelmonde, met Regina LATTEURS, 6-9-1786, Kruikeke - 25-9-1852, Rupelmonde

1943	MAANDEN	EIGENNAMEN DER GETROUWDEN.	Akten van Huwelijken en Echtscheidingen.
November	19	Van Steenacker Carolus Ludovicus Leon en Euprens Theodora	<p>Het jaar negentien honderd drie en veertig, den <i>twintigsten</i> November, om tien uur van middag, voor ons, van der Keideren <i>Koninklijk</i> Burgemeester, bij afwezigheid van den</p> <p>ambtenaar van den burgerlijken stand van <i>Bazel</i>, <i>Francis</i> <i>Coet</i> <i>Maenderen</i> zijn verschenen:</p> <p><i>Van Steenacker Carolus Ludovicus Leon</i>, handelaar, geboren te Bazel en volgens de hier voorgebrachte geboortakte geboren den <i>achtiensten</i> September <i>achtien</i> honderd <i>tweelen</i> negentig, minderjarige van van <i>Heliaan</i> burger van <i>Stenacker</i> en van <i>Stephanie</i> <i>Hindlijn</i>, beiden volgens de hierbij gevoegde overlijdensakten overleden te <i>Rupelmonde</i>, de wettige dochter <i>van</i> <i>André</i> <i>Maquet</i>, de weduwe des <i>dorsten</i> <i>Lebi</i> negentien honderd <i>vier</i> en <i>veertig</i>, dochter van van <i>de</i> <i>Kyck</i> <i>María</i> <i>Nidia</i>, volgens de hierbij gevoegde overlijdensakte overleden te <i>Bazel</i> den <i>twaafteden</i> betoefte <i>negentien</i> honderd <i>tweelen</i> <i>veertig</i> ten eenen; van <i>Euprens Theodora</i>, zonder beroep, geboren te Bazel en volgens de hier voorgebrachte geboortakte geboren den <i>achten</i> December <i>achtien</i> honderd <i>vier</i> en <i>veertig</i>, minderjarige ongehuwde dochter van <i>Lyssens</i> <i>Joannes</i>, zonder beroep, wonende te <i>Bazel</i> <i>hier</i> <i>van</i> <i>wijze</i> en <i>toekomstende</i> en van <i>van</i> <i>Mijfel</i> <i>María</i> <i>Barbara</i>, volgens de hierbij gevoegde overlijdensakte overleden te <i>Antwerpen</i> den <i>zeven</i> en <i>twintigsten</i> September <i>negentien</i> honderd <i>tweelen</i> en <i>veertig</i>, ten andere zijde) <i>des</i> met <i>aanmerking</i> <i>dofs</i> in het onderstaand binnelijk toekomstende <i>lijken</i> de hier voorgebrachte <i>akte</i> van <i>bestemming</i> <i>van</i> <i>van</i> <i>den</i> <i>hier</i> <i>notaris</i> <i>Florimond</i> <i>van</i> <i>Loey</i> wonende te <i>Rupelmonde</i> den <i>zestiensten</i> <i>November</i> <i>negentien</i> honderd <i>drie</i> en <i>veertig</i> en van <i>van</i> <i>Mijfel</i> <i>María</i> <i>Barbara</i>, volgens de hierbij gevoegde overlijdensakte overleden te <i>Antwerpen</i> den <i>zeven</i> en <i>twintigsten</i> September <i>negentien</i> honderd <i>tweelen</i> en <i>veertig</i>, ten andere zijde; <i>ten</i> hebben partijen <i>ons</i> <i>verklaard</i> <i>een</i> <i>huwelijk</i> <i>te</i> <i>doen</i> <i>te</i> <i>hadden</i> <i>van</i> <i>van</i> <i>den</i> <i>hier</i> <i>notaris</i> <i>Florimond</i> <i>van</i> <i>Loey</i> volgendende te <i>Rupelmonde</i> den <i>zestiensten</i> <i>November</i> <i>negentien</i> honderd <i>drie</i> en <i>veertig</i>.</p>

Bron: het register van de burgerlijke stand Bazel, archief Kruikeke

Kwartierstaat Van Steenacker-Lyssens

Met dank aan De Heemkundige Kring Wissekerke, het archief van Kruikeke en Mvr D'Eer.

Herberg 'de Jachthoorn' en de familie Huys in Belsele

Luc Chalmet

Schoolmeester, heemkunde- en natuurliefhebber-zonder-weerga Omer Burm (Belsele 1927-2020) beschreef in de fotokroniek van Belsele "Zo leefde Belsele" in 1973 (uitgave Amedé Verbruggenkring) op pagina 84 een herberg aan de hand van een foto die genomen werd voor het huis:

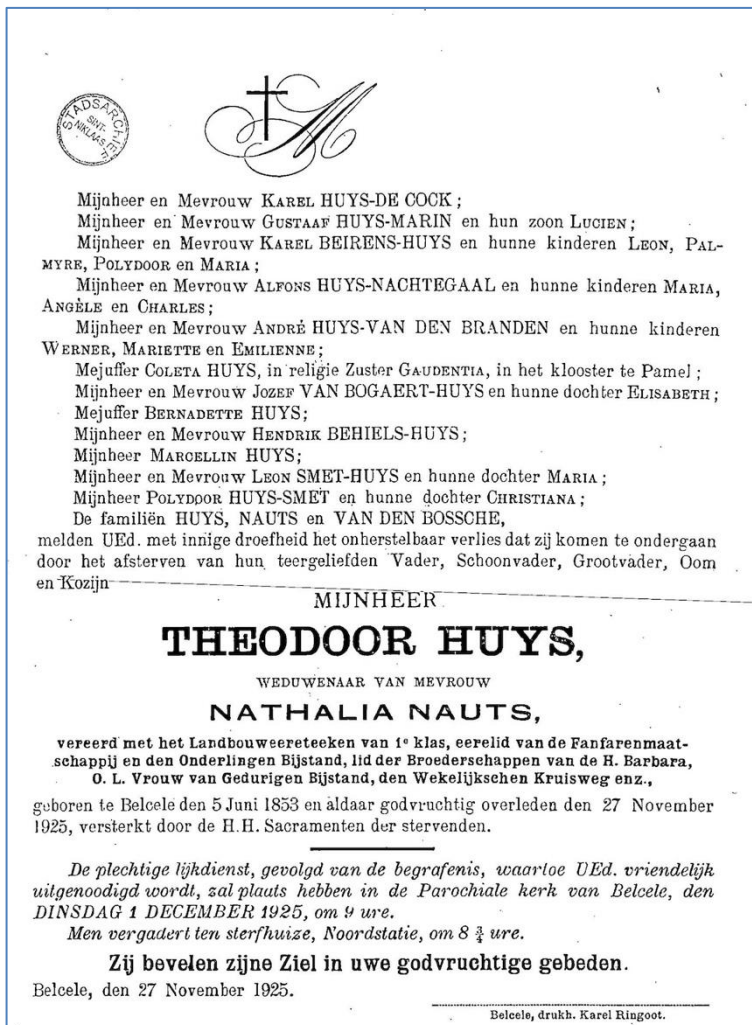
Hij schrijft: "Op het kruispunt Kleemstraat, Berkenlaan (nvdr. nu Gouden Leeuwstraat) en Hoogstraat (nvdr. nu Eikenlaan) stond de herberg "De Jachthoorn". Het was er een oord van leute en plezier, dat druk bezocht werd bij kermisfeesten en allerlei gelegenheden. Bovendien was het erg gunstig gelegen op de "smokkelroute" Stekene-Brussel. Op de foto v.l.n.r. Pol Huys met de honden. Hortense, Bernadette, Romandie en Louise Huys, Nathalie Naudts en Door Huys, uitbaters van de herberg, Charel met de tweede fiets in Belsele, en Henri met paard."

Figuur 1 : Familie Huys (ca. 1918) voor het café "De Jachthoorn" in Belsele - Gouden Leeuwstraat (foto familie Ongena)

De geschiedenis van dit café en de familiegeschiedenis van het gezin Huys zijn met elkaar verbonden. We willen graag beter inzien hoe dat verband in elkaar zit en tijdens onze zoektocht tonen we hoe zorro® ons heeft geholpen om klaarheid te krijgen.

Als uitgangspunt nemen we de foto en de meegeleverde informatie uit "Zo leeft Belsele". Uitbaters van de herberg waren Nathalie Naudts en Door Huys. Met enkele zoekinstructies in zorro® vinden we snel de huwelijksakte van het paar, hun rouwbrieven en bidprentjes. Dat levert al heel wat inzichten op over deze familie. Omdat "Door" een roepnaam is gebruiken we wildcards voor deze voornaam bij het zoeken naar een bidprentje of rouwbrief: *d*r*. We vinden zo onder andere 'Theodoor' en 'Polydoor', beiden in Belsele overleden en er ook geboren resp. in 1853 en in 1897. Bij Theodoor wordt Nathalie Nau(d)ts als echgenote vermeld. Dat zijn dus de gezochte 'uitbaters' van het café, zoals vermeld bij de foto. De rouwbrieven van het overlijden van Nathalia Nauts op 11 mei 1922 en Door Huys op 27 november 1925 bevatten een schat aan informatie over het hele gezin op dat ogenblik. We tellen 12 kinderen Huys op

Figuur 2 : Rouwbrief Door Huys (1925) - bron: zorro®

Gemeente	PR/BS	Geb.datum	Achternaam	Voornamen	VDR_voornamen	Geb.plaats	MDR_achternaam	MDR_voornamen	Geb.plaats
Belcele	BS	05-04-1881	Huys	Carolus Ludovicus	Bonifacius		Nauts	Joanna Nathalia	
Belcele	BS	12-09-1882	Huys	Gustavus Franciscus	Theodorus Bonifacius		Nauts	Joanna Nathalia	
Belcele	BS	03-12-1883	Huys	Maria Barbara	Theodorus Bonifacius		Nauts	Joanna Nathalia	
Belcele	BS	15-06-1885	Huys	Petrus Alphonsus	Theodoor Bonifacius		Nauts	Joanna Nathalia	
Belcele	BS	23-07-1886	Huys	Andreas Ghislenus	Theodoor Bonifacius		Naudts	Nathalia	
Belcele	BS	24-09-1887	Huys	Ludovica Coleta	Theodoor Bonifacius		Nauts	Joanna Nathalia	
Belcele	BS	13-12-1888	Huys	Maria Hortensia	Theodoor Bonifaas		Nauts	Joanna Nathalia	
Belcele	BS	31-12-1890	Huys	Maria Bernadetta	Theodoor Bonifaas	Belcele	Nauts	Joanna Nathalia	
Belcele	BS	10-12-1892	Huys	Romania Prudentia	Theodoor Bonifaas		Nauts	Joanna Nathalia	
Belcele	BS	05-08-1894	Huys	Marcelien Leopold	Theodoor Bonifaas		Nauts	Joanna Nathalia	
Belcele	BS	28-10-1895	Huys	Ludovica Carolina	Theodoor Bonifaas	Belcele	Nauts	Joanna Nathalia	Belcele
Belcele	BS	03-04-1897	Huys	Polydoor Maria	Theodorus Bonifacius	Belcele	Nauts	Joanna Nathalia	Belcele

Figuur 3 : zorro® resultaatsscherm met de kinderen van Door Huys en Nathalie Naudts (bron: zorro®)

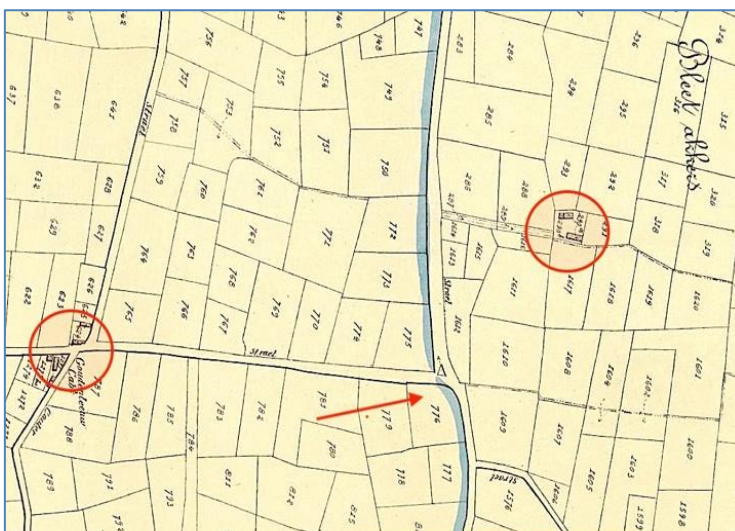
Op de foto van Figuur 1 staan, volgens Omer Burm, de ouders, vier dochters en drie zonen, dus niet het hele gezin. We missen dus vijf kinderen van het gezin om een complete gezinsfoto te hebben. En er is een bijkomende uitdaging want wie is "Henri met het paard", rechts op de foto? Er is immers geen kind met naam Henri geboren in het gezin volgens figuur 3 en volgens de lijst van geboorten in het huwelijksboekje van Theodoor en Nathalie (zie Figuur 4). We zijn dus wel zeker dat er precies 12 kinderen waren in het gezin, maar er is geen "Henri" te bespeuren. In geen enkele akte of document wordt 'Henri' als kind van Theodoor en Nathalie vermeld! Er blijven enkele realistische opties: heeft Omer Burm in zijn interpretatie van de foto verkeerdelijk zoon André van Door Huys als 'Henri' bestempeld? Of werd André inderdaad ook wel eens als 'Henri' aangesproken? Of was 'Henri' op de foto de schoonzoon Henri Behiels, echtgenoot van Romanie Huys? Het mysterie blijft onopgelost tot op heden.

Figuur 4 : het voltallige gezin Huys-Naudts.
 Boven vlnr: Fons, Romanie, Charles, Leopold, Gust, Hortense, Marcel en André;
 onder vlnr: Louise, Marie, Theodoor, Nathalie, Coleta en Bernadette (foto familie Ongena)

Genealogie van het gezin van Door Huys en Nathalie Naudts wordt afgebeeld in Figuur 6 op de volgende pagina.

Om meer inzicht te krijgen in de herberg en zijn geschiedenis zoeken we het gezin op in de bevolkingsregisters van Belsele (beschikbaar op FamilySearch.org). In de registers van 1901 en 1891 vinden we het gezin Huys met adres Gouden Leeuwstraat 2 terug, maar er is geen melding van woonst bij de volkstelling van 1867. Op de Popp-kaart (Figuur 5) staat ook geen woning getekend op het perceel sectie A, nummer 776 waar herberg 'de Jachthoorn' stond. Een boerderij in een zijwegje van de Hoogstraat en het Cabaret (= herberg) 'Gouden Leeuw' aan de kruising van de Gouden Leeuwstraat, Kouter en Bosstraat zijn de dichtsbij gelegen huizen.

Figuur 5 : Popp-kaart (1842-1879) perceel Sectie A, Nummer 776

Omdat Door en Nathalie in 1880 gehuwd zijn onderzoeken we of het paar deze eigendom heeft aangekocht in de periode 1880 - 1890. Via een notaris van Belsele hebben we een akte van Cijnspacht aan Theodoor Huys, verleden op 15 september 1881 (rep. N° 101) bij Léon Marie Rogmans, notaris te Belsele) kunnen consulteren.

We lezen er dat Pierre-Hyppolite De Schepper-Wittenhove, grondeigenaar te Waarschoot, in cijns of erfpacht wil geven aan Theodoor Bonifaas Huys die aanvaardt (zie ook Figuur 7):

Figuur 6 : Afstamming Huys-Naudts (programma: Reunion)

“een stuk grond van 14a 85ca langs de Goudenleeuwstraat, deel uitmakend van een grotere partij zaailand gelegen op de Kouterwijk te Belsele, bekend onder Sektie A nummer 776, van 63a 90ca, palende het vercijsnde deel, oost de hoogstraat, zuid het overige der partij land, west van den heer Domien Mettepenningen te Sint-Pouwels en noord voornoemde gouden leeuwstraat.”

Cijns en erfpacht worden verleend en aangenomen voor een termijn van 99 achtereenvolgende jaren, ingang nemende op 1 oktober 1881, mits een jaarlijkse pacht prijs van 30 franken. Daarbij zijn bijzondere voorwaarden vastgelegd in deze overeenkomst, zoals:

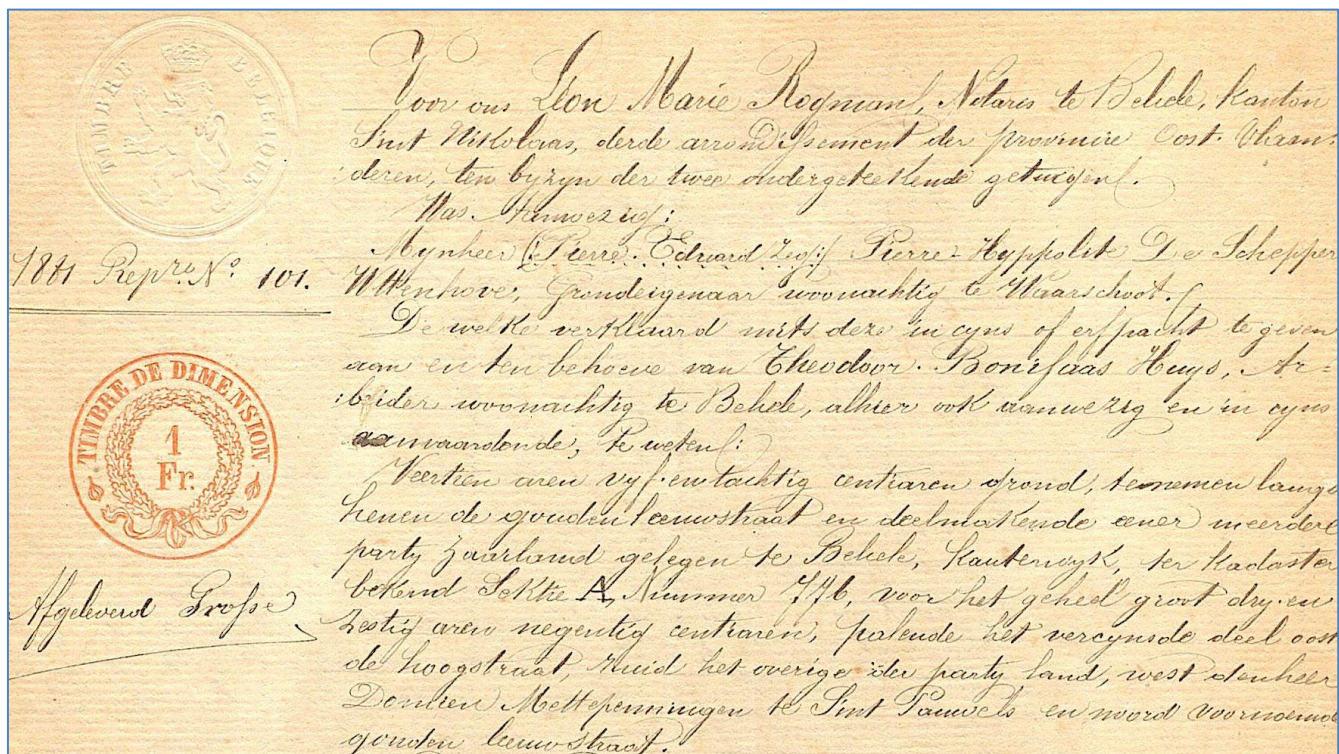
“De pachtaanvaarder moet den eigendom verbeteren door bebouwingen en betimmeringen van een huis in steen gedekt met pannen. (een verplichting!)

De pachtaanvaarder moet op de scheidingslijn de grond omheinen met een haag.

Het cijns of erfpachtrecht is onsplitsbaar en niet deelbaar tussen de erfgenamen of rechtverkrijgenden van de pachtaanvaarder, zij zijn solidairlijk gehouden tot de uitvoering van den tegenwoordigen erfpacht.”

Deze laatste verordening impliceert dat de cijnspacht en het erfrecht slechts kan overgaan naar één van de kinderen. Dat zal later, in 1924 ook gebeuren, ten gunste van de jongste zoon, Pol Huys.

Verder verwijst de cijnspachtovereenkomst naar de wet van 10 januari 1824 (gekend onder de benamingen wet van erfpacht, opstalrecht en cijnspacht; de gewijzigde erfpachtwet is in werking getreden op 1 september 2021). Merkwaardig is dat deze wet het 200 jaar heeft uitgehouden. Volgens de oude wet mocht de erfpachter deze werken op het einde van de erfpacht niet wegnemen noch afbreken. In dat geval komen deze werken zonder vergoeding toe aan de grondeigenaar, tenzij anders is bedongen. Gelukkig bevat de cijnspachtovereenkomst hier afspraken over mogelijke vergoeding door de eigenaar aan halve waarde bij beëindiging van de cijnspacht, waarbij de waarde door drie prijzers (schatters) zal bepaald worden. Die prijzers worden door de vrederechter van het kanton aangesteld in dat geval.

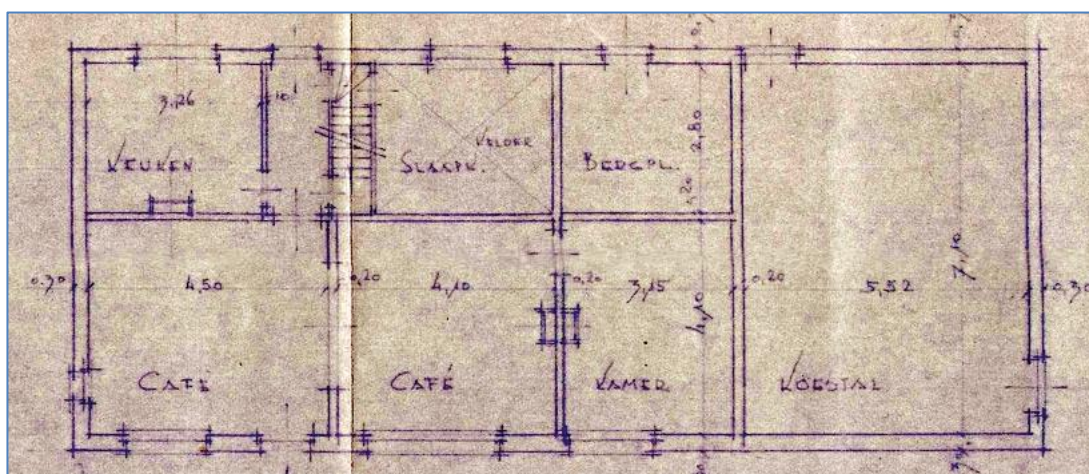

Figuur 7 : Cijnspacht 1881 (privé dossier auteur)

Verder moet de pachtnermer op tijd betalen of de cijns of erfpacht zal vernietigd worden. En er mogen enkel fruitbomen geplant worden.

Vanaf 1 oktober 1881 heeft Theodoor Huys erfpachtrecht op dit perceel en hij MOET er een gebouw op bouwen. De geboorte van de eerstgeborene (Carolus Ludovicus - 5 april 1881) vindt plaats in de Kautermolenstraat 43 te Belsele. De tweede geboorte (Gustavus Franciscus) en alle latere geboorten vinden plaats in de Gouden Leeuwstraat 2, ook wel "Bessemhoek" genoemd, op locatie van het gepachte perceel. Nathalie Naudts wordt steeds als tapster van beroep genoteerd, terwijl bij Door als beroep arbeider, beloper, landbouwer wordt opgegeven.

We mogen dus met grote zekerheid aannemen dat Door Huys de woonst met herberg en schuur heeft gebouwd in de periode eind 1881 - voorjaar 1882. De oorsprong van de herberg 'de Jachthoorn' dateert daarom van dat jaar. We hebben dankzij de hulp van het archief van de stad Sint-Niklaas ook een plattegrond van het caféhuis kunnen vinden. Dit plan was toegevoegd aan de verbouwingsplannen van latere eigenaar Jacques Belpaire in 1946 (zie Figuur 8).

Figuur 8 : Blaudruk van grondplan van café De Jachthoorn en woning. De voorkant langs de Gouden Leeuwstraat is onderaan de tekening (archief Stad Sint-Niklaas)

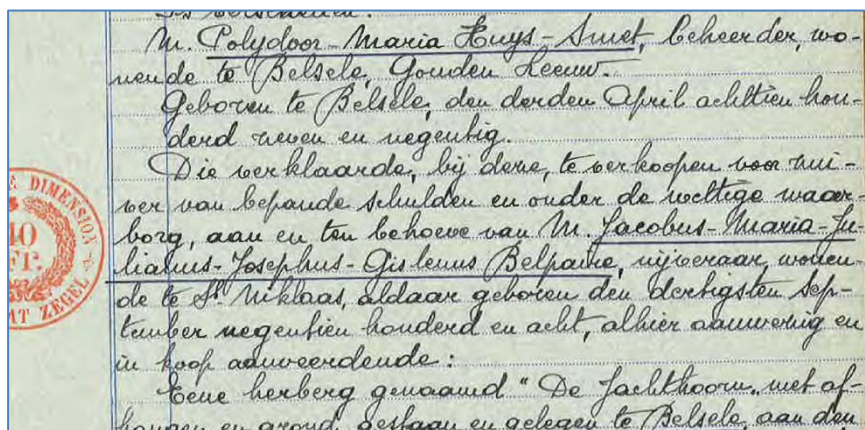

Figuur 9 : Het was gezellig vertoeven in café De Jachthoorn, en zeker ook in de tuin met bolderbaan in 1919. De 'Grote Oorlog' was voorbij en dat mocht gevierd worden. Hortense en Charles Huys staan op de bovenste rij (3de en 5de vlnr), Bernadette Huys, Louise Huys, Maria Smet met Gustaaf Huys staan op de derde rij (1ste, 3de, 5de en 6de vlnr); Alfons Huys met Valentine Nachtegale en Marcel Huys staan op de tweede rij (4de, 5de en 7de vlnr); de andere personen zijn nog niet geïdentificeerd. (informatie en foto familie Ongena)

Na het overlijden van Nathalie Naudts in 1922, en misschien ook omdat Theodoor zelf zijn einde voelde naderen (hij overleed in 1925) wordt op 30 juni 1924 de cijns- en erfpacht op de grond, samen met het huis met stallingen, verkocht en afgestaan aan de jongste zoon Polydoor Maria Huys. Deze akte wordt verleden bij notaris Oktaaf De Schepper, Sint-Niklaas. De verkoopsom bedraagt 14.218,75 frank.

Op 19 september 1939 wordt bij akte verleden bij notaris Emile Verlinden te Sint-Niklaas de cijnspacht van het hele perceel Sektie A, nummer 776, en de gebouwen opgeheven en wordt perceel en gebouw volle eigendom van Polydoor Maria Huys-Smet voor de prijs van 25.000 frank, betaald aan de pachthouder van dat moment, erfgenaam van de oorspronkelijke pachthouder De Schepper.

Op 17 september 1946 verkoopt Polydoor-Maria Huys-Smet "aan Jacobus Maria Julianus Josephus Gislens Belpaire, nijveraar, eene herberg genaamd "De Jachthoorn", met afhangen en grond, gestaan en gelegen te Belsele aan de Gouden Leeuw, bewoond en gebruikt door den verkoper". Zie Figuur 10 hiernaast.

Figuur 10 : Uittreksel notariële akte 1946 (eigen archief)

Daarmee komt een einde aan de herberg die onder andere bekend was als een van de haltes op de smokkelroute naar Nederland via Stekene, niet enkel tijdens de Eerste Wereldoorlog, toen België bezet was en Nederland niet, maar ook erna omdat in Nederland de boter wel eens goedkoper was dan in België.

Figuur 11: het enige dat nog overblijft van "De jachthoorn" (eigen foto)

Figuur 12 : café De Jachthoorn, vermoedelijk geschilderd in de jaren 1930, Over de schilder is twijfel: werd het geschilderd door Bert Peeters (die in de Eikenlaan woonde), of was het van de hand van de onderpastoor van Belsele? Het schilderwerkje is eigendom van Luk Huys, kleinzoon van Polydoor Huys)

Dank

Met dank aan Trees Ongena, Luk Hys en notaris Van der Veecken van Belsele.

Gelegenhedsvondst: Het huwelijk van Theophiel Schaut uit Sinaai

Liliane Lenssens

SCHAUT Theophile, ° Sinaai 05-03-1872 (30)¹⁸, † Saint-Amand-les-Eaux (Nord, F) 12-01-1944 (9)¹⁹, koetsier

zv. Vital († Sinaai 18-05-1896 (44)²⁰) en Rosalie Verplancke († Sinaai 26-04-1908 (47)²¹)

X Saméon (Nord, F) 15-04-1899 (21)²²

DELCROIX Euphrasie, ° Saméon (Nord, F) 14-07-1873 (62)²³, † Saint-Amand-les-Eaux (Nord, F) 10-04-1947, dienstmeid

dv. Auguste († Saint-Amand-les-Eaux (Nord, F) 12-09-1908 (186)²⁴) en Joséphine Martin († Saméon (Nord, F) 24-08-1905 (25)²⁵)

¹⁸ <https://www.familysearch.org/pal:/MM9.3.1/TH-1951-20779-10405-74>

¹⁹ <https://archivesdepartementales.lenord.fr/ark:/33518/jm4dvtrs2wxz/b14ec3af-f82f-4aea-8a5b-b4610e2ddae4>

²⁰ <https://www.familysearch.org/pal:/MM9.3.1/TH-1951-20366-4082-36>

²¹ <https://www.familysearch.org/pal:/MM9.3.1/TH-1971-30949-24814-99>

²² <https://archivesdepartementales.lenord.fr/ark:/33518/rqxqb1fh3cp7/a2161ec1-ff4c-4cdf-8fed-4e8cc13d8b86>

²³ <https://archivesdepartementales.lenord.fr/ark:/33518/d7j6b3sl8p0t/e2d3e89f-931f-45bc-82e2-f8f5eaaf0151>

²⁴ <https://archivesdepartementales.lenord.fr/ark:/33518/dsb7jmr0xh4f/5b363773-995d-45d9-bd5b-a41fc9425935>

²⁵ <https://archivesdepartementales.lenord.fr/ark:/33518/rqxqb1fh3cp7/c633541d-3ced-43c8-a655-de4b7baab9f0>

Wat staet daer nu weer?

Luc Van Thienen

Doopheffers in de parochieregisters

Bij stamboomonderzoek wordt het belang van peters en meters nogal eens schromelijk onderschat. Nochtans zijn deze in de originele doopboeken van de parochieregisters terug te vinden. En ook Zorro kan erbij helpen om ze op te sporen. Voor sommige parochies zijn de FS-beelden al rechtstreeks beschikbaar en werden de peters en meters mee geïndexeerd. Hun vermelding kan namelijk een handige hulp zijn om families samen te stellen. Peters en meters zijn de perfecte sleutels, die bewijzen dat een kind tot een bepaalde familie behoort. Bijvoorbeeld wanneer twee kinderen met dezelfde naam en voornaam geboren worden omstreeks hetzelfde jaar.

Doopakten in parochieregisters (PR) werden meestal in het Latijn opgesteld. Op het einde van die akten verschijnen altijd de meters en peters. Heel soms staat er *“patrinus (peter) et matrina (meter)”* of *“patrini (peter en meter)”*. Meestal staan hun namen echter na een andere goed herkenbare afkorting. Ervaren genealogen weten dat zij hun namen moeten zoeken na de 4 letters *“Susc:”*.

De betekenis van die 4 letters is me al enkele decennia bekend, maar toch is er altijd een onzekerheid gebleven hoe we die precies moeten vertalen en wat de juiste betekenis ervan was. Normaliter vertaalt men ze gemakshalve als *“peter en meter”*, wat helemaal niet fout is. Het stemt zeker overeen met hoe we deze 2 familieleden al van onze kinderjaren kennen: *“petje, metje, peterome, meter, pette, ...”*

Wanneer we de betekenis ervan zoeken op het internet, vinden we verschillende verklaringen. De ene al wat dichter bij de waarheid dan de andere.

Toen ik een tiental jaren geleden, de betekenis ervan opzocht via heemkundige of genealogische sites gaf men er nog een verklaring aan zoals: *“een te dopen kind werd vroeger achteraan in de kerk neergelegd en de meter en/of peter namen het dan op en gingen er mee naar de priester, die het doopte”*. Men sprak daarom over *“doopdragers”*, als vertaling voor de 2 personen, die meter en peter waren van het kind. Over het gebruik om het kind aldus door de kerk te dragen circuleren meerdere varianten.

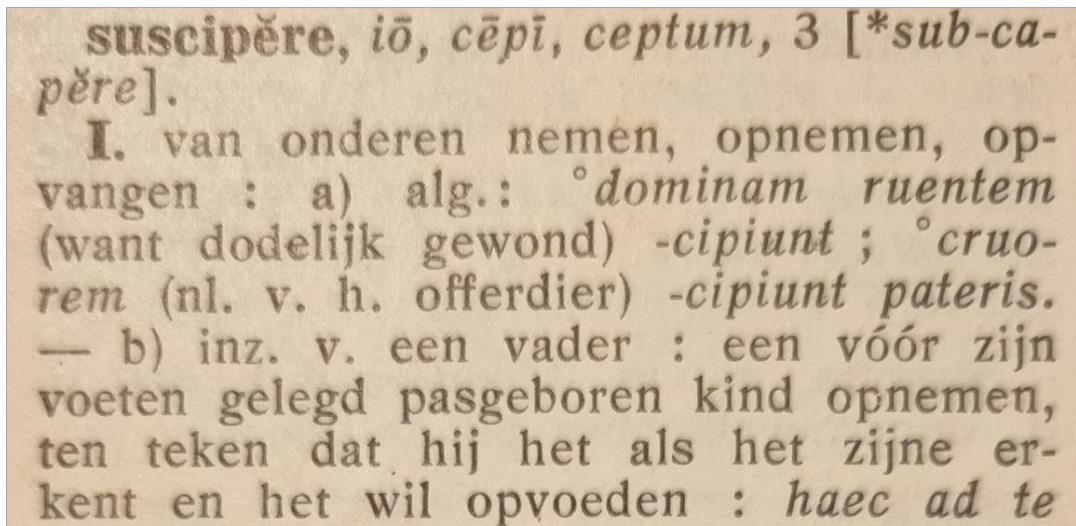
Eerst even de afkorting *“Susc”* toelichten misschien? Het zijn de beginletters van het Latijnse woord *“susceptores”*. Maar wat is de juiste Nederlandse vertaling ervan? Vertaalprogramma's -zoals Google Translate- zetten ons al direct op het verkeerde been. Je weet aanstonds dat er iets niet klopt, wanneer deze site antwoordt: *“susceptor: =begrafenisondernemer”* en *“susceptores: =ontvangers”*.

Je kan ook *“betekenis van susceptores”* googlen en dan vind je meestal als antwoord doopgetuigen. Een correct antwoord, dat ons echter niet helemaal tevreden stelt.

Op een degelijke heemkundige website als BSKempen vinden we dan weer: *“susceptores: de doopdragers (meervoud), letterlijk “de ondersteuners”. Dit zijn de peter en de meter (de zorgdragers als de ouders overlijden).”* Weer de interpretatie *“doopdragers”*, die we enkele jaren als de meest acceptabele aanzagen.

We haalden er ons -intussen 65-jaar oude- Latijns-Nederlands Woordenboek van de Jezuiet A. Geerebaert bij. Het heeft ons namelijk al zó dikwijls goede diensten bewezen. Probleem is echter, dat dit vocabularium vooral de betekenis van de woorden ten tijde van de Romeinen beschrijft en niet altijd geschikt is voor het latere Kerklatin. We zochten in de eerste plaats naar het werkwoord *“sus-cipere”*, waarvan *susceptores* is afgeleid. Geerebaert vertaalt *suscipere* als *“van onderen nemen, opnemen, opvangen, inzonderheid van een vader: een vóór zijn voeten gelegd pasgeboren kind opnemen, teken*

dat hij het als het zijne erkent en het wil opvoeden.” Een gebruik bij de Romeinen, dat dicht bij het peter- en meterschap aanleunt, maar waar de vader de hoofdrol speelde.

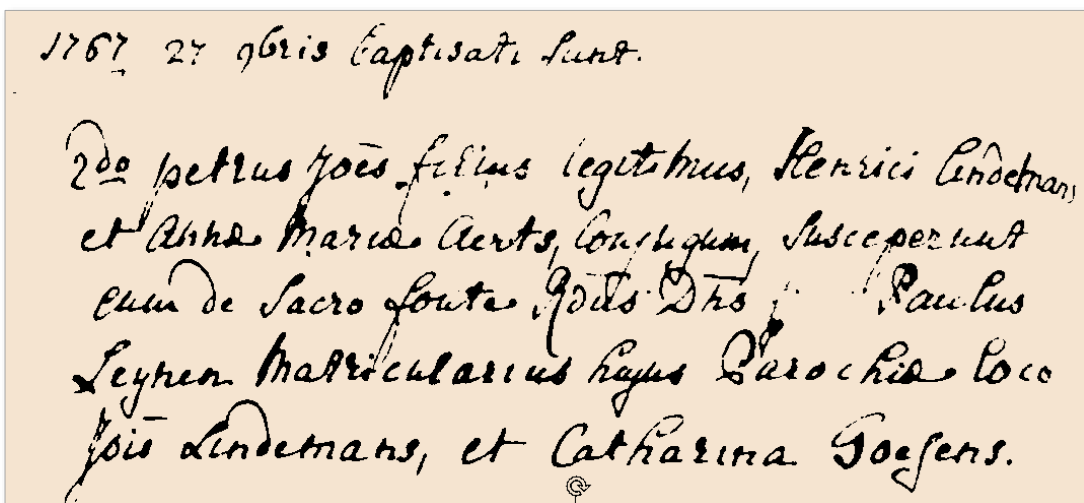

Vertaling: A. Geerebaert S.I. vierde druk 1955

De sacro fonte

In 2020 stooten we bij opzoekingen in het originele doopboek van Meeuwen-Gruitrode uit 1767 op een omschrijving, waar we een meer logische verklaring konden uit opmaken. In elke akte schrijft de pastoor daar “susceperunt eum/eam de sacro fonte ...” gevolgd door de namen van peter en meter. Vertaald wordt dit: “... namen hem/haar (=kind) op van het heilige doopvont”. Hierdoor stelden we zwart-op-wit vast, dat het eigenlijke gebruik erin bestond, een dopeling op te tillen van het doopvont. In die zin komt de vertaling van Geerebaert als “iets opnemen” overeen met deze handeling. Bovendien wijst het Latijnse voorzetsel “de ...” op een verwijdering weg van iets, m.a.w. de dopeling wegnemen van de doopvont. Dat in tegenstelling wanneer men “ad ...” zou gebruiken, dat zou náár het doopvont toe betekenen.

Sindsdien breken we in onze cursus Oud Schrift dan ook een lans, om bij de transcriptie van originele akten de term “doopeffers” te gebruiken voor de peters en meters, telkens wanneer er “susceptores” staat. Dit lijkt ons de meest zinvolle en meest correcte vertaling. [FS-Link 325 L-01](#)

Transcriptie:

Susceperunt eum de sacro fonte Reverendus Dominus [Joannes] Paulus Leynen, matricularius hujus parochiae loco Joannis Lindemans et Catharina Goesens

Vertaling :

Namen hem van het heilig doopvont : de Eerwaarde Heer (Joannes) Paulus Leynen, koster van deze parochie en Catharina Goesens. Leynen was doopheffer in plaats van de afwezige Joannes Lindemans.

Oordegem-Smetlede 1685 Sint-Martinus

We vonden achteraf, dichter bij het Waasland, een bevestiging voor bovenstaande veronderstellingen. Bij onderzoek naar de Sinaaise adellijke familie Wapenaert, kwamen we in de Sint-Martinusparochie te Oordegem-Smetlede terecht bij een afstammeling ervan. Ook daar vonden we -bijna een eeuw voordien in 1685- een originele doopakte terug met een verwijzing naar “doopheffers” en “de sacro fonte” .

Hierna, de doopakte van Marinus Petrus Wapenaert zoon van Joannes en kleinzoon van Marinus Wapenaert, de balliu van het dorp. Hij was een telg uit het Sinaaise geslacht de Waepenaert. In dit geval wordt niet het woord “susceptores” gebruikt, maar het werkwoord “susceperunt”. Zij namen het kind van de doopvont, als doopheffers. [FS-link Scan 167 R-02](#)

sub conditione
30 junij [1685] baptisatus est
Marinus Petrus Wapenaert filius legitimus
Domini Joannes et domicellae Mariae Plippinae Guents
susceperunt de sacro fonte Dominus Marinus De
Wapenaert balliuris huius parochiae et Elisabetha Kints
loco domicellae Mariae Baten

onder voorwaarde
op 30 juni [1685] is gedoopt
Marinus Petrus Wapenaert wettige zoon van Heer Joannes
en Vrouwe Maria Plippina Guents. Hieven het kind van het
heilige doopvont: Heer Marinus De Wapenaert baljuw van
deze parochie en Elisabetha Kints. Deze laatste was
doophefster in plaats van Vrouwe Maria Baten.

Hamme Sint-Anna 1705

Wanneer er slechts 1 doopheffer vermeld wordt, dan wordt de benaming voor de peter: “susceptor” en voor de meter: “susceptrix”. Zo toont ons volgende akte uit Hamme-Zogge. [FS-Link Scan 055 L-04](#)

“susceptrix erat Catharina van Damme”
“doophefster was Catharina van Damme”

De benaming “susceptor” ontbreekt in deze akte. Of ... toch niet helemaal. Daarom is deze akte om nog een andere reden bijzonder. De peter zit stiekem in de tekst verborgen. De doopheer in deze akte is namelijk niet de pastoor van Sint-Anna zelf, maar een geestelijke, die tekent met *Andreas Christoffels, Pbr*²⁶.

Bovendien schrijft hij: “... *infrascriptus baptizavi et de sacro fonte levavi Theresiam ...*”, vertaald wordt dit: “... *ik ondergetekende doopte en hief Theresia van het heilige doopvont ...*”. Het werkwoord *levare* betekent immers *opheffen*, wat overeenkomt met zijn rol van *doopheffer*. Andreas was hier dus niet alleen priester-doopheer, maar tegelijkertijd ook de

²⁶ Presbyter of een gewone priester.

doopheffer of peter. Het is evident: de Heerroom was door de ouders uitverkoren om zijn nichtje niet alleen te dopen, maar om er daarna ook peter van te worden. Andreas (° Hamme 1676) was de broer van Joanna Christoffels (° Hamme 1673).

Doopheffer en doophefster? Is dat wel correct Nederlands?

Een terechte vraag, want beide woorden klinken ons toch wel een beetje vreemd in de oren. Ook dat wilden we wel even weten. We begonnen -zoals iedereen tegenwoordig doet- op het web.

Eerst in de webversie van de “Dikke van Dale” anno 2023. Tot onze spijt leverde de gevraagde zoekterm geen resultaat op. Maar ook “doopdrager” wordt niet herkend door dit digitaal woordenboek.

Dan maar gekeken in onze gedrukte versie. Na jaren haalden we ons vergeten “van Dale Groot Woordenboek der Nederlandse Taal” nog eens van onder het stof; “de tiende, geheel opnieuw bewerkte en zeer vermeerderde druk van 1976, Deel 1 A-N” door Dr. C. Kruyskamp.

Tot onze verrassing treffen we daar *doopheffer* en *-hefster* wel degelijk aan, alsook *doopgetuige*. Het nochtans meer Nederlands klinkende *doopdrager* en *-draagster* staan er niet in vermeld.

de toediening van de doop uitspreekt; ...**geloofte**, v. (-n), doopbelofte; ...**geschenk**, o. (-en), pillegift (zie ook ald.); ..**getuige**, m.-v. (-n), peter en meter; ...**goed**, o., kleren die het kind bij de doop draagt; ...**heffer**, m. (-s), ...**hefster**, v. (-s), die het kind ten doop houdt; peetoom, peettante; ...**heilige**, m.-v., naamheilige; ...**hek**, o. (-ken), hek dat in protestantse kerken de ruimte afsluit waarbinnen de doop plaatsheeft; ...**hekje**,

Vervolgens gingen we op zoek of *doopheffer* en *-hefster* nog veel eerder als omschrijving in gebruik waren. Onze nieuwsgierigheid werd met een positief antwoord beloond.

Beide termen worden al vermeld op het einde van de 19de eeuw. Ze staan zwart-op-wit in ‘van Dales Groot Woordenboek der Nederlandsche Taal, vierde druk, geheel opnieuw bewerkt door H. Kuiper Jr., Dr. A. Opprel en P.J. Van Malssen Jr.’ Dit woordenboek werd in 1898 uitgegeven in ’s Gravenhage en Antwerpen. En ook daarin wordt in tegenstelling tot doopheffers, die andere omschrijving ‘doopdragers’ niet als een Nederlandstalig begrip vermeld.

DOOPHEFFER, m. (-s): ...**HEFSTER**, v. (-s), die het kind ten doop houdt; peetoom; peettante; ...**HEK**, o. (-ken), door een hek afgesloten deel der ruimte in eene kerk, om den kansel; ...**HUIS**, o. (...huizen), doopkapel; ...**HEMD**, o. (-en), waarin een volwassene gedoopt wordt.

Hieruit blijkt, dat het erg ouderwetse woord ‘doopheffers’ nog het beste past bij al dat neuzen in oude Latijnse doopregisters.

Zorro 2.0 - interessant om te weten

Recente aanvullingen van de Parochieregisters in onze genealogische databank Zorro 2.0

Zorro 2.0 is sinds vorige Kroniek weer wat indexeringen uit de PR-registers mét FS-beelden rijker. In september 2022 nam het bestuur van FV-LvW de beslissing om zich gedurende 3 jaren in te spannen om de databases van de Parochieregisters onder de loep te nemen en de bestaande data te verbeteren. Met verbeteren bedoelen we dan, ze “nog beter maken”, niet enkel door ze aan de beelden van Familysearch²⁷ te linken, maar ze meteen ook te verrijken met andere essentiële gegevens zoals peters en meters (PR-GEB), getuigen (PR-HUW) en vader/partner van de overledene (PR-OVL). Hierbij wordt er over gewaakt dat de transcriptie overeenkomt met de originele akten. De namen en voornamen worden daarbij overgenomen, zoals ze oorspronkelijk genoteerd werden door de pastoor, onderpastoor, kapelaan of koster.

In tegenstelling tot vroeger, worden sinds februari de nieuwe indexeringen aan Zorro 2.0 toegevoegd telkens wanneer 10 jaar van een parochieregister afgewerkt zijn. Voorheen gebeurden de updates slechts twee maal per jaar, in januari en juli. Op deze wijze menen we onze abonnees een snellere en betere dienstverlening te bieden.

De voorbije 2 maanden werden er zo weer enkele decennia indexeringswerk toegevoegd voor de parochies: Belsele, Daknam, Kemzeke, Lokeren, Sinaai, Sint-Niklaas en Waasmunster. En dit voor zowel geboorten, huwelijken als overlijdens.

Het is een tijdrovend werk, dat recent uitgevoerd werd door vrijwilligers Lily-Anne Rollier en Walter Dierckx en de bestuursleden Pascal Janssens, Griet Van Houwe en Luc Van Thienen.

We raden je aan om deze evolutie geregeld te volgen. Je kan dat aan de hand van de blokjesgrafieken op onze Zorro-Homepage. In het midden onderaan [\(link\)](#), heb je daar gemakkelijk toegang toe: (Klik op één van de 6 items)

Bekijk hier de beschikbare geïndexeerde data per decennium in een nieuw scherm:

Geboorten PR	Huwelijken PR	Overlijden PR
Geboorten BS	Huwelijken BS	Overlijden BS

In die overzichten staan de gele vakjes telkens voor één decennium dat recent werd geoptimaliseerd, de wat donkerer gekleurde vakken werden reeds eerder in orde gebracht. (Zie uitleg in de legende onderaan).

Naast deze van de Parochieregisters vind je daar ook blokjesgrafieken voor de Burgerlijke Stand.

De IT-werkgroep werkt nog aan een oplossing via een Tool, om snel per parochie/gemeente te kunnen zien voor welke jaartallen er al akten geïndexeerd zijn.

Volg op de Zorro Home-page ook andere nieuwigheden.

Lees jij ook gemakkelijk oude handschriften? Dan kan je ons als vrijwilliger helpen om bv. voor jouw parochie/gemeente een decennium mee te helpen indexeren. Dit gebeurt via Excel-bestanden, die we jou in een sjabloon aanbieden. We zorgen voor begeleiding en een korte opleiding. Je kan in het najaar ook gratis deelnemen aan onze cursus “Oud Schrift”. Vrijwilligers hebben dan uiteraard -als compensatie voor hun werk- recht op een gratis abonnement Zorro 2.0 en ProGen.

²⁷ Familysearch: genealogische website, die originele akten beschikbaar stelt. Non-profit organisatie van de Mormoonse Kerk in Salt Lake City, Utah, United States

Nieuwe werkwijze: Verlenging Abonnementen Zorro-ProGen

IT-Werkgroep

Met een abonnement op het betalende gedeelte van onze websites, heb je toegang tot zoekmogelijkheden in onze Zorro-databases en ProGen-pagina's. Een abonnementsbijdrage geldt voor één jaar. Voor de verlenging van je abonnement is het voortaan niet meer nodig om een bestelbon in te vullen. Het volstaat om gewoon te betalen met een bankoverschrijving, na onze herinneringsmail. De nieuwe werkwijze is een merklijke vereenvoudiging voor jou als abonnee én voor ons FV-LvW.

Hoe verloopt voortaan een verlenging van een bestaand abonnement?

- 1) Vooreerst wordt uw vervalddag éénmalig verlengd naar de eerstvolgende 5de dag van de maand. Daardoor krijgen alle abonnees een gratis verlenging tot de volgende 5de dag van de maand. We verlaten hiermede de dagelijkse vervalddagen. Er zullen aldus maar 12 vervalddagen meer bestaan.
- 2) Wanneer jouw vervalddag er aankomt, krijg je van ons een mail. Dat zal gebeuren op de 10de dag van de maand voordien. In die mail vind je alle gegevens om -via overschrijving- je abonnement te verlengen. We vragen je daarbij om jouw betaling uit te voeren vóór de 1ste dag van de volgende maand.

We raden je echter aan om de overschrijving zo snel mogelijk uit te voeren, dan kan je dat alvast niet vergeten. De verlenging hangt niet af van de datum van overschrijving, want bij ontvangst van uw betaling verlengen we de vervalddag met 1 jaar. vb: als jouw abonnement vervalt op 05-05-2023, dan wordt de nieuwe vervalddatum 05-05-2024.

- 3) Voortaan gebruiken we ook enkel nog de “gestructureerde mededeling”, die iedereen kent van andere facturen voor o.a. energie, verzekeringen of belastingen. Gebruik enkel die code en voeg geen andere tekst aan de mededeling toe. Zoniet, kan jouw betaling niet automatisch verwerkt worden en loop je kans dat je verlenging wat vertraging oploopt.
- 4) Gebruik enkel de gegevens die in het grote vak staan van de vervalddagmail. Zo weten wij automatisch, dat die betaling van jou komt.

Een voorbeeld vind je hiernaast.

[Abonnees, die tevens lidgeld betalen aan Familiekunde Vlaanderen, onze koepelorganisatie zullen er hun voordeeltarief van 10 Euro terugvinden, indien zij hun koepellidnummer aan ons bekend hebben gemaakt.]

Te betalen:	25,00 Euro
Voor:	01-05-2023
Rekeningnummer:	BE24 7795 9067 2238 BIC: GKCCBEBB
Gestructureerde mededeling:	+++230/5000/17539+++

- 5) We sturen je zo snel mogelijk een mail, zodra we jouw overschrijving hebben ontvangen. Dit zal gebeuren binnen de 48 uur, (onder andere o.w.v. weekends). Je moet je over de verwerking geen zorgen maken, vermits jouw lopend abonnement immers nog actief is tot de 5de dag van de volgende maand.
- 6) Je kan ten allen tijde zelf jouw vervalddag opvolgen op het inlogscherm na het inloggen op Zorro.

En de nieuwe abonnementen?

Nieuwe abonnees zullen nog even op de oude manier toetreden d.w.z. via een bestelbon. Ook dat systeem wijzigt binnenkort. Na het aanmaken van een account, zullen nieuwe abonnees gewoon de werkwijze van bestaande abonnees kunnen gebruiken. Volg de info op onze websites.

Agenda en nog veel meer

Familiekunde Vlaanderen Land van Waas vzw

Bijeenkomsten

- Donderdag 27 april '23

Contactavond met een voordracht over 'vondelingen' door **Claude Gekiere**, voorzitter Familiekunde Vlaanderen regio Deinze

Kinderen te vondeling leggen is een primitieve vorm van gezinsplanning die over gans Europa voorkwam, en sporadisch nog voorkomt. Het is vooral een stedelijk verschijnsel. De oudst gekende is Mozes.

Tijdens de Franse Republiek werd het in de gebieden onder Frans bewind verplicht om vondelingenregisters bij te houden. Daardoor zijn er gegevens over de vondelingen beschikbaar in veel van de grotere steden in Zuid- en West-Europa.

Deze gegevens zijn zo waardevol omdat ze een stuk geschiedenis laten zien van de armste bevolkingsgroepen die meestal zelf nauwelijks geschreven sporen nalaten.

Wat waren de drijfveren om een kind te vondeling te leggen? Was er een reglementering? Waar werden de kinderen te vondeling gelegd? Hoe kwamen ze aan hun naam? Hadden ze overlevingskansen? Was er een controle door de overheid? Waar werden ze geplaatst?

In een laatste deel komt het levensverhaal van ene Christine Gora, zelf vondeling en opgevoed in onze omgeving, aan bod. En hoe zat dat met die tweeling-vondeling? Mooie verhalen, zult u zeggen, maar anderzijds een beetje triest...

Inschrijven best nu doen: Dat doe je door een mailtje te sturen naar onze [secretaris](#).

- Donderdag 8 juni '23

Contactavond met bespreking van een genealogische uitdaging aangebracht door een van onze leden. Wie zo'n uitdaging heeft, kan die aan het secretariaat overmaken.

- Donderdag 14 september '23

Contactavond met voordracht over 'Canoniek recht en genealogie' door **Georges Picavet**.

Als je in je familiegeschiedenis geïnteresseerd bent, zoek je zeker ook naar doopakten, huwelijksakten, akten van begraving. Al deze registraties hebben te maken met Kerkelijk Recht, ook Canoniek Recht genoemd.

Kerkelijk Recht is het oudste nog toegepaste rechtssysteem met wortels in de beginjaren van het Christendom. Een laatste grondige herziening dateert van 1983. Het wordt aan de Universiteit van Leuven gedoceerd sinds 1425.

De kerkelijke rechtsregels betreffen onder meer de regels voor de priesters en religieuzen, de organisatie van de kerk, de kerkgebouwen, de priesters en de gelovigen, en dus ook de zeven sacramenten. Voor familiekundigen zijn hier vooral de doop en het huwelijk belangrijk.

Georges Picavet zal illustreren wat kerkelijk recht betekent in het leven van onze voorouders en begrippen verklaren zoals legitimus, fornicatio, adulterium, consanguinitas, affinitas, cognatio spiritualis, etc. Er is nog zoveel meer.

Een must voor wie wil begrijpen wat onze voorouders bezig hield.

- **Donderdag 19 oktober '23**

Contactavond met voordracht over 'Emigratie naar Quebec, Canada' door **Luc Chalmet**, voorzitter van onze vereniging.

Er wordt veel aandacht gegeven aan emigraties naar de Verenigde Staten van Amerika. Nochtans zijn vele emigranten rond de eeuwwisseling (1880-1920) naar het Franstalige Quebec in Canada getrokken. We gaan in op deze migratiegolf via een casus in familiegeschiedenis: het gezin Edmond Van Moorhem dat in 1908 van Moerbeke-Waas naar Montréal verscheept. We exploreren de methodes die we kunnen gebruiken om daar genealogisch onderzoek te doen.

- **Donderdag 30 november '23**

Contactavond met voordracht over '**CSY: via de vaderlijke familiestamboom naar de onbekende dader**' door **Sofie Claerhout**, postdoctoraal researcher KU Leuven.

CSY = "Crime Scene onderzoek via Y-DNA"

Sofie Claerhout promoveerde als eerste in België tot doctor in de Forensische Genetica. Ze is gefascineerd door genetica, gek op genealogie en gedreven door een sterk rechtvaardigheidsgevoel. Ze onderzoekt het enige stukje DNA dat ze zelf niet heeft: het mannelijk Y-DNA. Waarom? Om een laatste redmiddel te bieden bij forensische cold cases. Door haar onderzoek kan eindelijk een doorbraak komen bij heel wat tot op vandaag slepende mysteries. Het mannelijk Y-DNA kan dienen als een krachtig hulpmiddel om jarenlang vastgelopen moordzaken toch nog op te lossen via grootschalig verwantschapsonderzoek. Het principe, doel en kracht van CSY goot ze onlangs samen met uitgeverij Lannoo in een publiëksboek '[Dader onbekend](#)', waardoor ze ook de jaarprijs van wetenschapscommunicatie in ontvangst mocht nemen. Alle CSY info is te vinden op de website: www.CSY-Leuven.be.

Er is ook de **erfgoeddag van 23 april 2023** met als thema "Beestig!". We bevelen iedereen deze dag graag aan.

Opleidingen

- De opleiding '**Oud Schrift**', is al aan zijn vijfde jaargang toe en wordt verzorgd door **Luc Van Thienen**, penningmeester van onze vereniging, in het najaar 2023 op volgende data: 28 september, 12 en 26 oktober, 9 en 23 november en 7 december. Er werd dus een zesde bijeenkomst aan deze lessenreeks toegevoegd.

Inschrijven voor onze activiteiten kan nu al. Dat doe je door een mailtje te sturen naar onze [secretaris](#). Al onze activiteiten tot de zomer gaan normaliter door in de stadsbibliotheek van Sint-Niklaas. Vanaf het ogenblik dat we de vergaderingsruimte in huis Janssens kunnen gebruiken zullen we overstappen op die locatie. We hopen dat dit vanaf september kan gebeuren. We houden jullie op de hoogte.

Documentatiecentrum

We vernemen dat de renovatie en dus ook de heropenstelling van annex 2 van huis Janssens weer vertraging heeft opgelopen. We rekenen er nu niet meer op dat het centrum in 2023 nog zal kunnen functioneel worden. Wordt vervolgd, met veel geduld...

Rijksarchief en FamilySearch

Ontdekt door onze secretaris Griet:

Er is een heel interessante reeks boeken van genealoog [Gaston Roggeman online](#) te bekijken op FamilySearch. Het gaat bijvoorbeeld over Staten van Goed bewerkingen van Belsele, Beveren-Waas, Doel-Kieldrecht, Eksaarde, Kallo, Melsele, Verrebroek, Vrasene, De Klinge, Meerdonk, Sint-Gillis, Zwijndrecht, Burcht en Hamme.

Op zoek naar voorouders in het Aalsterse: [GeneAalst](#)

Wie in het Aalsterse op zoek is naar voorouders kan eens zoeken op GeneAalst, een website voor genealogen gelinkt met de streek rond de stad Aalst. We lezen voor u:

“Deze website is de opvolger van [www.geneamoorsel.be](#) die meer dan 20 jaar on-line is geweest. De oude site had zijn limieten bereikt. Deze nieuwe website werd vervaardigd met de meest recente software en draait op krachtiger servers, zodat je surfervaring op de nieuwe site wordt geoptimaliseerd.

Deze website bevat 230 000 personen en 65 000 families die in de streek rond Aalst hebben geleefd en waarvan hun voorouders of nazaten zo ver als mogelijk werden nagetrokken. De site bevat een volledige verwerking van de parochieregisters van Aalst, Moorsel, Meldert en Herdersem met daarnaast hun voorouders en nazaten in hoofdzakelijk het westen van Vlaams Brabant en Oost-Vlaanderen. Hebt u voorouders die woonden in wat nu Groot-Aalst of de ruime omgeving er rond, dan is de kans groot dat u op deze website vindt wat je zoekt.

Een registratie is vereist om een voorlopige toegang van enkele weken tot alle gegevens te verkrijgen. Deze registratie is gratis en laat toe om te ervaren hoe de site werkt en wat ze te bieden heeft.”

Een Wase Staat van Goed uit 1458

Martin Braem, voorzitter van de heemkundige kring Braem te Elversele, publiceerde een boek over een staat van goed uit 1458:

“In deze analyse van een 15de-eeuwse staat van goed geeft de auteur een goed inzicht in de manier waarop zo een document toen tot stand kwam, op welke gronden de erfenis verdeeld werd en hoe de afhandeling van het hele erfenisproces zich daarna verder ontwikkelde.

Omstandig worden de familiale relaties geschetst tussen twee jonge erfgenamen, drie erflaters (hun moeder, grootmoeder en overgrootvader) en alle andere betrokkenen (voogden, houder, maghen en vrienden...). De specifieke rol die elk van hen speelt in dit proces, wordt telkens nauwkeurig toegelicht. Het gaat vooral om telgen uit gekende (laat)midleleeuwse Wase geslachten zoals Van Exaerde, Vaenkin, Braem, Van Steelant enz.

De drie nalatenschappen bestonden vooral uit gronden in diverse Wase gemeenten, hoofdzakelijk in de regio Sint-Niklaas - Temse. De beschrijving ervan is aanleiding om de typische bijhorende gebruiken te verduidelijken, die konden verschillen volgens de aard van de gronden en de renten waarmee ze belast waren.

Het boek sluit af met een handige index van persoons- en plaatsnamen.”

Het boek wordt verzonden na betaling van 15€ + 4€ verzendkosten op rekening BE54 7376 0725 4597 van H.K. Braem, 9140 Elversele. Voor afhaling van uw exemplaar of gratis thuisbezorging (regio Temse-Sint-Niklaas): Luc Peleman, secretaris H.K. Braem (0484 62 08 11 of hk.braem@telenet.be)

Een tikfout ontdekt!

Op p. 7 van nr. 1 2023, rubriek Franse dienst: Het vreemdelingen legioen heeft zijn hoofdkwartier in Aubagne ipv Aubange.

Publiceren in onze Kroniek

De redactie ontvangt graag uw manuscripten ter publicatie. We verwijzen naar enkele richtlijnen in onze kroniek 2021-02 (maart 2021).

Neem contact op met de redactie: info@publicatie-landvanwaas.be